

**ВІДДІЛ ОСВІТИ КРАСНОАРМІЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ**

***Тема уроку. Рід іменників: чоловічий,
жіночий, середній.
3 клас***

Підготувала:

Сук Ірина Миколаївна,

вчитель початкових класів

вищої категорії ЗОШ №12

Сук Ірина Миколаївна
вчитель початкових класів
загальноосвітньої школи І- ІІІ ст. №12,
м. Красноармійська
Донецької області

Українська мова 3 клас

Урок української мови з використанням мультимедійних технологій

Тема: *Рід іменників*

Мета:

- Ознайомити учнів з поняттям « рід іменників», навчити розрізняти і групувати іменники за родами;
- розширити і активізувати словниковий запас, розвивати мовні здібності: уміння класифікувати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, систематизувати;
- виховувати почуття поваги до роду, родини.

Обладнання: комп'ютер, презентація « Рід іменників », картки зі словами (іменниками), будиночки для груп, підручник «Українська мова, 3 клас» (М.С. Вашуленко),

Тип уроку: комбінований.

Структура уроку.

- I. Організаційний момент(1 хвилина).
- II. Актуалізація опорних знань (3 хвилин).
- III. Повідомлення теми та мети(1хвилина).
- IV. Сприймання та усвідомлення нового матеріалу.(10 хвилин).
- V. Фізкультхвилинка(5 хвилина).
- VI. Засвоєння та формування знань, умінь і навичок(15хвилин).
- VII. Заключна частина. Рефлексія (5хвилин).

Хід уроку

I. Організаційний момент.

Щоб урок пройшов не марно.

Треба сісти рівно й гарно,

Дарма часу не втрачати,

Думати і працювати!

II. Актулізація опорних знань.

1.«Мозкова атака».

Що ми знаємо про іменник? (самостійна частина мови, називає предмет, відповідає на запитання хто? що? , в реченні виступає підметом та другорядним членом, буває загальним та власним, є назвою істот та неістоти.)

III. Повідомлення теми та мети. Постановка проблеми.

Сьогодні на уроці ми дізнаємося ще про одну властивість іменника.

Іменники мають рід. Але ж вони не люди ! (Слайд 1)

1.Технологія «Асоціативний куш»:

Доберіть слова, що асоціюються зі словом « Рід» (Слайд 2)

(Рід – це турбота, повага, щастя, сім'я, тато, матуся, дитя, дідусь, бабця.)

До якої частини мови належать ці слова ?

Це загальні чи власні назви?

Назвіть іменники назви істот (неістот).

Назвіть іменники в яких різна кількість звуків та букв . Чому?

2.Каліграфічна хвилинка

Рр ро ру рід

Доберіть до слова «рід» споріднені слова різних частин мови . Визначте корінь. Що відбувається в коренях цих слів ? (чергування голосних)

Рід, рідний, народився .

IV. Сприймання та усвідомлення нового матеріалу.

1.Виберіть які слова належать до цих звукових моделей(Слайд 2)

—○—○=○

—○—○

—○=○

(матуся) (тато)(дитя)

Утворіть словосполучення з цими словами та прикметником «рідний»

Рідний тато, рідна матуся, рідне дитя.

2. Проблемне питання. Чому ви змінили слово «**рідний**» на слова «**рідна**», «**рідне**»? (тато – це чоловік , матуся – жінка , а дитя –це щось середнє між ними.)

Діти, ось ми і дізналися, що іменники бувають чоловічого, жіночого та середнього роду. Подивіться на таблицю (**Слайд 3**)

Визначте рід цих іменників умовними позначками (***ч. р., ж. р., с. р.***)

3. Робота в парах Як же визначити рід іменників? Які слова нам допомагатимуть? Попрацюйте в парах та зробіть висновки. (сторінка 23 ,вправа 49)

Які слова ви дібрали до у першому реченні ? (мій, він) У другому та третьому реченнях?(моя, вона; моє, воно) Зробіть висновок. (**Слайд 3**)

4. Опрацювання правила з підручника.

- Прочитайте правило у підручнику на сторінці 23.

Висновок:

- Іменники, до яких можна підставити слова «він мій», належать до чоловічого роду.

- Іменники, до яких можна підставити слова «вона моя», належать до жіночого роду.

- Іменники, до яких можна підставити слова «воно моє», належать до середнього роду.

V.Фізкультхвилинка

Пропоную відпочити. (Слайд4)

Фізкультхвилинка на визначення роду іменників. Будьте пильні. (На моніторі з'являються зображення предметів. Якщо це іменник жіночого роду – встають дівчатка, якщо чоловічого – хлопчики, а якщо середнього– діти плескають в долоні.)

VI.Засвоєння та формування знань, умінь і навичок.

1.Робота в групах (**Слайд 5**) Допоможіть розселити іменники у будиночки. Групи працюють за інструкцією.

Інструкція

1. Із поданих слів виписіть іменники свого роду у стовпчики.

2. Розкласти їх так ,щоб з перших літер вийшло слово

3. Визначити у словах закінчення.

(трава, місяць, намисто, убрання, агрус, естрада, зайчєня, уява, носоріг, калина, дїм, небо, авто, равлик, ріка, урок, намисто, айстра, йод, їжа, кольє)

1 група - Чоловічий рід.

2 група - Жіночий рід.

3 група- Середній рід

Ч.р.	Ж.р.	С.р.
ШКОЛЯР	СЕКUNDA	БЛЮДЦЕ
АБРИКОС	ВЕСНА	АВТО
НОСОРИГ	ОЛЕНКА	ТЕЛЯ
УРОК	ЇЖА	КОЛЬЄ
ЙОД	ХУСТИНА	КОЛО
		ІМ'Я
		ВІКНО

Обґрунтуйте свою відповідь. За якими ознаками ви розселили слова ?

Перевірте свою роботу. (слайд 6) Які закінчення мають іменники чоловічого роду ? жіночого ? середнього ?

Прочитайте слова по першим літерам. Складіть спонукальне речення зі звертанням. Запишіть його.

Дитино, шануй своїх батьків ! (Слайд 7)

Визначте рід у слові «дитино»

2. Розвиток мовлення

Поясніть значення слова **«шанувати»**. Чому треба шанувати та поважати батьків ?

Прочитайте прислів'я, поясніть зміст. *Шануй батька й неньку, буде тобі скрізь гладенько. Без сім'ї нема щастя на землі.*

Запишіть друге прислів'я та визначте рід іменників. (Взаємоперевірка зошитів)

3. Проблемне питання (пропедевтичні знання) Слайд 8

Допоможіть хлопчикові. Визначте рід іменників (*забіяка, плакса, невдаха*)

Чи змогли ми визначити рід цих іменників ? (Ні) Чому ?

Це іменники **спільного роду**. Їх небагато, але вони є. Рід цих іменників можливо визначити тільки тоді, коли вони знаходяться у реченні. (Ця плакса. Петро був забіякою.)

Діти, подобаються вам ці слова ? Чи є їм місце у нас на уроці ?

Правильно, діти, я теж вважаю , що їм не місце на уроці та у нашому класі . Я впевнена, що я ніколи не вживатиму ці слова . В мене в класі найкращі учні. Ви - краса та гордість вашого роду.

Запишіть прислів'я « *Діти - окраса роду* » (слайд 9) і запам'ятайте його. Я хочу, щоб ваші батьки завжди пишалися своїми дітьми.

VII. Заключна частина. Рефлексія.

1. Проблемне питання Чи можна сказати, що слово «**рід**» багатозначне.

Чому ? (рід іменників , людський рід)

Якого роду бувають іменники? (Чоловічого, жіночого, середнього)

- Приведіть приклади іменників жіночого роду, чоловічого роду, середнього роду.

2. Технологія « Незакінчене речення »

На уроці я дізналася...

Для мене було цікавим